

6.6.8.	Zarządzanie lekami i dbanie o zdrowie	127
6.6.9.	Odpoczynek i sen	127
6.6.10.	Robienie zakupów	127
6.7.	Interwencja terapeutyczna w czynnościach życia codziennego	128
6.7.1.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	128
6.7.2.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym	129
6.7.3.	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim	130
6.8.	Studium przypadku	131
6.9.	Podsumowanie	132
	Polecenia i pytania sprawdzające	132
	Piśmiennictwo	133
7. Terapia zajęciowa osób z niepełnosprawnością intelektualną w środowisku szkolnym		
	– <i>Agnieszka Żychowicz</i>	135
7.1.	Wprowadzenie	135
7.2.	System edukacji specjalnej w Polsce	136
7.2.1.	Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	139
7.2.2.	Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym	141
7.2.3.	Uczestnik zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	144
7.3.	Terapia zajęciowa w szkole	146
7.3.1.	Środowisko szkolne	148
7.3.2.	Przebieg interwencji w praktyce szkolnej	152
7.3.3.	Sposoby uczenia umiejętności szkolnych w terapii zajęciowej	160
7.4.	Komunikacja w środowisku szkolnym	166
7.4.1.	Komunikacja wspomagająca i alternatywna	167
7.4.2.	Rola terapeuty zajęciowego w procesie komunikacji	171
7.5.	Podsumowanie	173
	Polecenia i pytania sprawdzające	173
	Piśmiennictwo	174
8. Praca jako istotny obszar terapii zajęciowej osób z niepełnosprawnością intelektualną		
	– <i>Edyta Janus</i>	179
8.1.	Wprowadzenie	179
8.2.	Zatrudnienie osób z niepełnosprawnością intelektualną w Polsce – dane statystyczne i wybrane podmioty	180
8.2.1.	Definicje niepełnosprawności	180
8.2.2.	Liczba osób z niepełnosprawnością	180
8.2.3.	Liczba osób z niepełnosprawnością aktywnych zawodowo	181
8.2.4.	Podmioty zatrudniające osoby z niepełnosprawnością	182
8.2.5.	Problemy osób z niepełnosprawnością na otwartym rynku pracy	185
8.2.6.	Podmioty zatrudniające osoby z niepełnosprawnością a terapeuci zajęciowi	186
8.3.	Terapia zajęciowa w rehabilitacji zawodowej	189
8.3.1.	Praca i rehabilitacja zawodowa dla osób z niepełnosprawnością	189
8.3.2.	Czynniki wpływające na efekty działań terapeuty zajęciowego	190
8.3.3.	Proces rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością	191
8.4.	Rehabilitacja zawodowa – zadania terapeuty zajęciowego	195

8.4.1. Praca indywidualna z osobą z niepełnosprawnością intelektualną	195
8.4.2. Praca z rodziną	197
8.4.3. Współdziałanie ze społecznością lokalną	198
8.5. Podsumowanie	200
Polecenia i pytania sprawdzające	200
Piśmiennictwo	201

9. Czas wolny i zabawa osób z niepełnosprawnością intelektualną

– <i>Paweł Żychowicz</i>	203
9.1. Wprowadzenie	203
9.2. Czas wolny	204
9.3. Czas wolny osób z niepełnosprawnością intelektualną	205
9.4. Rola terapeuty zajęciowego i sposoby włączania osób z niepełnosprawnością intelektualną w różne formy spędzania czasu wolnego	211
9.5. Zabawa	214
9.6. Podsumowanie	217
Polecenia i pytania sprawdzające	217
Piśmiennictwo	217

10. Uczestnictwo społeczne

– <i>Agnieszka Smrokowska-Reichmann</i>	221
10.1. Wprowadzenie	221
10.2. Podstawy teoretyczne uczestnictwa społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną	222
10.2.1. Normalizacja	223
10.2.2. Inkluzja i integracja	226
10.2.3. Empowerment	228
10.3. Przykłady modeli i projektów w zakresie uczestnictwa społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną	230
10.3.1. SIVUS	230
10.3.2. <i>People First</i>	233
10.3.3. Praca autobiograficzna	236
10.3.4. Język łatwy	243
10.4. Podsumowanie	245
Polecenia i pytania sprawdzające	246
Piśmiennictwo	246

CZĘŚĆ III. WYBRANE PROBLEMY ZAJĘCIOWE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ

249

11. Terapia zajęciowa osób z zespołem Downa w okresie wczesnego dzieciństwa

– <i>Paweł Żychowicz, Agnieszka Żychowicz</i>	251
11.1. Wprowadzenie	251
11.2. Wspomaganie rozwoju fizycznego i nabywania umiejętności przez dzieci z zespołem Downa	252
11.2.1. Kamienie milowe w rozwoju dużej i małej motoryki dziecka z zespołem Downa	252
11.2.2. Wsparcie rodziny dziecka z zespołem Downa w procesie terapii zajęciowej	258
11.2.3. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z zespołem Downa	261

11.3. Podsumowanie	264
Polecenia i pytania sprawdzające	265
Piśmiennictwo	265
12. Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy terapii zajęciowej	
– <i>Agnieszka Smrokowska-Reichmann, Edyta Janus</i>	269
12.1. Wprowadzenie	269
12.2. Rozwój psychoseksualny osób z niepełnosprawnością intelektualną	269
12.3. Zakresy seksualności osób z niepełnosprawnością intelektualną a rola terapii zajęciowej	272
12.4. Przykład interaktywnych zajęć w ramach wychowania psychoseksualnego	275
12.5. Poczucie prywatności osób z niepełnosprawnością intelektualną	281
12.6. Ochrona przed wykorzystaniem seksualnym	284
12.7. Podsumowanie	286
Polecenia i pytania sprawdzające	286
Piśmiennictwo	287
13. Wybrane zagadnienia terapii zajęciowej osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim	
– <i>Agnieszka Żychowicz, Paweł Żychowicz</i>	289
13.1. Wprowadzenie	289
13.2. Niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim ze sprzężeniami	290
13.2.1. Funkcje poznawcze	291
13.2.2. Funkcjonowanie społeczne i porozumiewanie się	292
13.3. Zwiększanie zakresu uczestnictwa poprzez terapię zajęciową	295
13.3.1. Diagnoza funkcjonalna	295
13.3.2. Planowanie terapii zajęciowej	298
13.3.3. Przebieg terapii zajęciowej	299
13.3.4. Wspieranie rodziny	303
13.3.5. Czas wolny	304
13.4. Podsumowanie	305
Polecenia i pytania sprawdzające	305
Piśmiennictwo	306
14. Środowiska polisensoryczne dla osób z niepełnosprawnością intelektualną na przykładzie metody Snoezelen (MSE)	
– <i>Agnieszka Smrokowska-Reichmann</i>	309
14.1. Wprowadzenie	309
14.2. Geneza i istota metody Snoezelen	310
14.3. Osiem zasad prowadzenia sesji Snoezelen	313
14.4. Wyposażenie pomieszczenia Snoezelen (Sali Doświadczania Świata)	318
14.5. Problemy w stosowaniu metody Snoezelen	322
14.6. Metoda Snoezelen współcześnie	324
14.7. Miejsce metody Snoezelen w terapii zajęciowej	326
14.8. Podsumowanie	327
Polecenia i pytania sprawdzające	328
Piśmiennictwo	328
Skorowidz	331